

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)
Produkt type E07900 Andre elektriske og elektromekaniske komponenter

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse Strømforsyning

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør Johnson Controls Autobatteri AB
Ensjøveien 23 B
0660 Oslo
Norge
Telefon: + 47 23 03 61 41
Fax: + 47 22 19 45 26
www.johnsoncontrols.com
anita.olsen@jci.com

E-post

Utarbeidet av

Grepa-HMS

Ansvarlig

Johnson Controls Autobatteri AB

1.4 Nødtelefon

Giftinformasjonen: 22 59 13 00

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC Giftig, Etsende, Miljøfarlig

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

GIFTIG

ETSENDE

MILJØSKADELIG

R-setninger

R-35 Sterkt etsende.
R-20/22 Farlig ved innånding og svelgning.
R-33 Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk.
R-61 Kan gi fosterskader.
R-62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen.
R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

S-setninger

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-16 Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt.
S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
S-45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S-57 Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås.

2.3 Andre farer

Et batteri består av en lukket plastkasse.
Klassifisering og andre opplysninger gjelder for innholdet i batterikassen dersom denne er knust eller ødelagt på annen måte. Ved inntakt batteri oppstår det ingen fare så sant bruksanvisningen er fulgt.

Blybatterier har følgende karakteristik:
Inneholder fortynnet svovelsyre. Hudkontakt kan forårsake alvorlige etseskader.
Ladeprosessen vil frembringe gassene hydrogen og oksygen som under spesielle omstendigheter kan danne en eksplosiv blanding

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Bly og uorganiske blyforbindelser	EC NR: 231-100-4 CAS NR: 7439-92-1	T,N R61-20/22-33-62-50/53	Repr.1A Acute Tox 4* STOT RE 2 Aquatic Acute 1 H360Df H332 H302 J373**	60-100%
svovelsyre	EC NR: 231-639-5 CAS NR: 7664-93-9 INDEX NR: 016-020-00-8	C R35	Skin Corr. 1A H314	10-30%

Tegnforklaring

R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Bly og uorganiske blyforbindelser er klassifisert som "Kan gi fosterskader (Rep.1)". ettersom denne klassifiseringen ikke har eget symbol skal det brukes hodeskallesymbolet. Bly og uorganiske blyforbindelser er ikke klassifisert som giftig.
Klassifiseringen av Bly og uorganiske blyforbindelser har vært utløst av tester fra 1980 årene for løselig blyacetat.
Senere tester fra 2001, 2005 og 2006 på blyoksid konkludere med et blyoksid fra batterier ikke er giftig for miljøet. Som et resultat av disse testene vil blyoksid og aktiv masse fra batterier klassifiseres med R52/53 (Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet).

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Lite relevant under normale omstendigheter, men ved innånding av gasser fra oppvarmet materiale: Skyll nese og munn med vann.

Hudkontakt

Fjern tilsøtte klær, vask med såpe og mye vann. Etseskader behandles av lege.

Øyekontakt

Skyll straks med mye vann i min. 15 minutter, hold øyelokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser. (Dersom Diphoterine finnes på stedet, så bruk dette istedenfor vann.). Kontakt lege/øyelege øyeblikkelig.

Svelging

Skyll munnen med vann. Drikk vann, kullsuspensjon om mulig. IKKE FREMKALL BREKNINGER. Kontakt lege straks.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Etsende virkning på hud og slimhinner.

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig

Umiddelbar medisinsk behandling er nødvendig da ikke behandlede etseskader vil føre til vanskelig sårheling.

Annen informasjon

Et batteri består av en lukket kasse. Farene og førstehjelpsanvisninger er relatert til innholdet i batterikassen og vil først være aktuelle ved ødeleggelse av eller lekkasje fra batterikassen.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler

Vann, CO2 og tørt pulver

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

5.3 Råd til

brannbekjempningspersonale

Full brannvernutrustning og åndedrettsbeskyttelse med trykkluft eller friskluftmaske. Verneutstyr må være syrebestandig.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer	Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Bruk beskrevet verneutstyr.
6.2 Miljøbeskyttelsestiltak	Må ikke komme i vannavløp, kloakk, jordsmonn eller grunnvann
6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning	Plasser batteriet i egnede beholdere for avhending. Unngå kontakt med sølt materiale. Absorberes med sand, jord e.l., samles opp og leveres som spesialavfall. Om nødvendig bruk kalsiumkarbonat eller natriumkarbonat for nøytralisering. Avfallet oppbevares i plastbeholdere m/løst lokk. Behandles som farlig avfall.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Ikke forsøk å demontere dette produktet. Unngå all unødvendig eksponering. Unngå dannelse av brannfarlige eller eksplosive luft/gass konsentrasjoner. Unngå høye temperaturer.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Oppbevares under tak i et kjølig område. Gulv eller underlag må være av syrefast materiale. Holdes unna varme, gnistdannelse og åpen flamme. Lagres adskilt fra alkaliske kjemikalier og oksidasjonsmidler. Lagres i tørt og godt ventilert område. Beskyttes mot kortslutning. Oppbevares utilgjengelig for barn. Ved lagring av større mengder må det søkes om tillatelse fra lokale myndigheter.
Spesielle egenskaper og farer	Batteriet tåler temperaturer ned til - 50°C.
7.3 Særlige anvendelser	

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
Bly og uorganiske blyforbindelser svovelsyre	231-100-4	7439-92-1	0.05				Adm.norm	R	2011
	231-639-5	7664-93-9	0.1	-			Adm.norm	K *)	2011

Administrativ norm anmerkning	R = Reproduksjonsskadelig K = Kreftfremkallende *) Normen er for svovelsyre aerosol
-------------------------------	---

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.
Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig. Masketype : B2 filter, sur/uorganisk damp.
Øyevern	Ikke relevant ved normalt bruk. Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Tettsluttende vernebriller eller ansiktsmaske (EN166, EN169.).
Håndvern	Anbefalt hansketype: Nitrilgummi. Materialtykkelse: min. 0,11mm. Anbefalt gjennomtrengningstid: > 8 timer. Bruk bare beskyttelseshansker med CE-merking av kategori III og i henhold til EN374. For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør. Hansker bør skiftes regelmessig, spesielt ved langvarig kontakt med produktet.
Annet hudvern enn håndvern	Syrebestandige verneklær og vernesko.
Annen informasjon	

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Bly: Fast	Svovelsyre: Væske
Farge	Bly: Grå	Svovelsyre: fargeløs
Lukt	Bly: Ingen	Svovelsyre: ingen lukt

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.1d lisensert til Grepa produkter miljø og data

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

pH (kons.)	Svovelsyre: 0,3 (25°C) (49 mg/l Vann)	
pH løsning	Bly: 7-8 (100 mg/l vann)	
Smeltepunkt	Bly: 327°C	Svovelsyre: -35 til -60 °C
Kokepunkt	1740 °C	Svovelsyre: ca. 108 - 144°C
Damptrykk	Svovelsyre: 13.3 mbar(20°C)	
Tetthet	Bly: 11,35 g/cm3	Svovelsyre: 1.2-1.3 g/cm3
Løselighet i vann	Bly: 0.15 mg/l (25°C)	Svovelsyre: Helt løselig
9.2 Andre opplysninger	Bly og blyholdig batteripasta er svært lite løselig i vann. Bly kan løses i surt eller alkalisk miljø.	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Korrosiv. Ødelegger organisk materiale som f.eks. papp, treverk og tekstiler.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under anbefalte oppbevarings- og håndteringsforhold. Termisk dekomponering ved 338 °C
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Reagerer med metaller under utvikling av hydrogengass. Voldsom reaksjon med alkalier. Ved ladeprosessen oppstår hydrogengass som sammen med oksygen kan føre til en eksplosiv blanding
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høye temperaturer.
10.5 Materialer som skal unngås	Alkalier
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Innånding	Konsentrerte damper kan skade slimhinner i nese, hals og lunger.
Hudkontakt	Etsende virkning på hud og slimhinner.
Øyekontakt	Sprut av konsentrat på øynene kan gi varig etseskade.
Svelging	Ikke normal eksponeringsvei.
Reproduksjon	Blyforbindelser er angitt å være reproduksjonsskadelige.
Annen toksikologisk informasjon	Bly og uorganiske blyforbindelser kan forårsake skader på blod, nervesystem og nyrer ved inntak.
LD50 Oral	
	Svovelsyre:: 2140 mg/kg
LC50 Innånding (Rotte)	Svovelsyre: 510 mg/mc/2h
Annen informasjon	

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Toksitet og bioakkumulering:

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	LC50	EC50	IC50	Log Pow	BCF	BOD5/COD
svovelsyre	231-639-5	7664-93-9	42 mg/l Moskitofisk	> 29 mg/l Daphnia	24 mg/l Grønnalge			

12.1 Toksisitet	Denne informasjonen har relevans bare hvis batteriet er ødelagt og direkte kontakt med komponentene kan forekomme. WGK klasse (Tyskland): 1 (Svak fare for vannforurensning). BLY OG UORGANISKE BLYFOBINDELSER: Batteriene inneholder blyoksid som er klassifisert som skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. SVOVELSYRE: Elektrolytten reagerer med vann og organiske stoffer, kan forårsake skade på flora og fauna.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	
12.4 Mobilitet i jord	

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

12.6 Andre skadevirkninger

Annen informasjon

Økologiske skader er mulig ved endring av pH.

BLY OG UORGANISKE BLYFOBINDELSER:

Kjemisk flokkulering er nødvendig for fjerning fra vann. Avløpsvann som inneholder bly skal ikke kastes i ubehandlet tilstand.

SVOVELSYRE:

For å unngå skade på avløp, skal syren nøytraliseres med kalk eller natrium cabonate før avhending.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper

Annen informasjon

EAL- kode: 16 06 01 Blybatterier

Brukte blybatterier (EWC 160601) er underlagt regulering av 91/157/EC (batteridirektivet) og nasjonale forskrifter om innsamling av batterier. De er merket med resirkulering/retur symbol, og med en strek over trommelcontainer. Kasserte blybatterier bør ikke blandes med andre batterier for ikke å komplisere behandlingen. Virksomheter har plikt til å levere kasserte blybatterier til forhandlere som omsetter tilsvarende batterier eller lovlig mottak

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer

2794

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

Varenavn

AKKUMULATORER, VÅTE, FYLT MED SYRE, for lagring av elektrisitet.

IMDG proper shipping name

BATTERIES, WET, FILLED WITH ACID, electric storage

14.3 Transportfareklasse(r)

Fareseddel

8

ADR/RID klasse

8

ADR/RID klasse kode

C11

ADR/RID farenummer

80

ADR/RID begrensede mengder

1L/EO

IMDG klasse

8

IMDG EmS

F-A, S-B

IATA klasse

8

14.4 Emballasjegruppe

14.5 Miljøfarer

14.6 Særskilte forsiktighetsregler

Annen informasjon

Korrosiv

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren.

ADR/RID 2011.

Direktiv 1999/45/EF.

Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH),

Forordning(EF) nr 1907/2006.

Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.

FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Norsk Stoffliste .

15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Annen informasjon

I henhold til EU Batteridirektiv skal Bly-Syre batterier merkes med en overkrysset søppelcontainer med det kjemisk tegn for bly under, sammen med et ISO symbolet for resirkulering. Produsent/Importør skal være ansvarlig for plassering av symbolene. Informasjon om betydningen av symbolene må legges ved

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

SIKKERHETSDATABLAD

SLI-Batterier (Bly-syre batteri fylt med fortynnet svovelsyre)

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: JCA002

Revisjonsdato: 11.08.2011

Relevante fare- og risikosetninger angitt i seksjon 3

H360Df Kan skade det ufødte barn; mistenkes for å skade forplantningsevnen.
H302 Farlig ved svelging.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H332 Farlig ved innånding.
R-20/22 Farlig ved innånding og svelgning.
R-33 Kan opphopes i kroppen ved gjentatt bruk.
R-35 Sterkt etsende.
R-61 Kan gi fosterskader.
R-62 Mulig fare for skade på forplantningsevnen.
R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

YI-gruppe

.

Henvisninger til viktig litteratur og datakilder

Material Safety Data Sheet fra produsenten. Datert 2009/08/07

Utskriftsdato

11.08.2011

Annen informasjon

Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatabladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Dette sikkerhetsdatabladet inneholder informasjon som har sammenheng med sikkerhet og erstatter ikke noen produktinformasjon eller produktspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet baseres på våre nåværende kunnskap og er ment å beskrive produktet fra etsikkerhetsaspekt. Sikkerhetsdatabladet er ikke å betrakte som en kjemisk spesifikasjon. Det er derfor kundens ansvar å kontrollere at produktet er egnet til kundens spesifikke bruk. Vi tar ikke ansvar for eventuell skade forvoldt ved bruk av denne informasjon. I hvert enkelt tilfelle gjelder våre generelle salgsbetingelser.

Databladet utarbeidet av:

Grepa-HMS

Svartedalsveien 49

5305 Florvåg

Norge

Tlf: 56 14 19 29

E-mail: post@grepa-hms.no.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---